

У петак, 10. јула 2009, холандска невладина организација Srebrenica Historical Project одржала је конференцију за штампу у Београду и том приликом је подвргла темељној критици резолуцију о Сребреници коју је Европски парламент у Страсбуру усвојио 15. јануара ове године. Истовремено, Пројекат је представио свој нацрт резолуције на ову тему коју би Народна скупштина Републике Србије требало хитно да усвоји.

Резолуција о Сребреници, коју је 15. јануара 2009. године усвојио парламент Европске уније, садржи низ недостатака који је чине неприхватљивим и Народна скупштина Србије не би смела да усвоји никакав текст састављен по таквом обрасцу. Међу тим недостацима су и следећи:

1. Резолуција игнорише геноцид и патње других етничких заједница у Европи током двадесетог века: Јевреји, 6 милиона; Јермени, 1,5 милион; Роми, пола милиона. Збир жртава сваке од тих заједница вишеструко премаша највећу процену бошњачких губитака око Сребренице у јулу 1995, од око 8000. Према томе, та резолуција је већ у основи неуравнотежена и она изазива сумњу да је њен текст био инспирисан политичким, а не хуманитарним обзирима. Народна скупштина Републике Србије се не сме везивати за докуменат који је тако очигледно једностран и пристрасан.

2. Резолуција Европског парламента неправилно масакр од највише 8000 особа третира као злочин који је по значају и тежини равноправан са холокаустом 6 милиона Јевреја током Другог светског рата. То представља неприхватљиво релативизирање и минимизирање једног правог геноцида који се стварно догодио на тлу Европе током двадесетог века, и који је од свих прихваћен као неоспоран. Скупштина Србије, као највише представничко тело српског народа, не сме се упуштати у тако неосетљиво и увредљиво прекрајање историјске стварности на штету својих суграђана Јевреја.

3. Резолуција Европског парламента не обухвата, и нигде не помиње, хиљаде Срба из насеља око Сребренице које су бошњачке снаге под командом Насера Орића побиле, нити њихова села, која су те снаге уништиле и попалиле. Самим тим, Резолуција Европског парламента је и на том плану неприхватљиво једнострана зато што околности од суштинског значаја приказује у искривљеном светлу. Она не одражава право чињенично стање у сребреничком крају од 1992. до 1995. године, а то је да су тешко страдале обе етничке заједнице, и српска и бошњачка, и да би једино морално решење било да се дан сећања одреди за жртве обе, а не само једне, националности.

Предлог резолуције поводом догађаја у Сребреници

Пише: Стефан Каргановић
субота, 11 јул 2009 19:01

Предложени модел Резолуције коју би Народна скупштина Републике Србије требало да усвоји одговара интересима Србије из следећих разлога:

1. У њему се, за разлику од текста Европског парламента, уравнотежено и нијансирано третирају сви релевантни морални, историјски и правни чиниоци.
2. Истиче се чињеница преко које Европски парламент олако прелази, а то је да у овој расправи српски народ заузима статус жртве, а не починиоца, геноцида.
3. Подвлачи се чињеница да је питање Сребренице и до данас, деценију и по након догађаја, још увек у потпуности отворено и у односу на све своје битне елементе, неразјашњено. Одбацује се натурање политички исконструисаних коначних закључака и неоправдано наметање кривице било коме осим директним починиоцима.

МОДЕЛ СРЕБРЕНИЧКЕ РЕЗОЛУЦИЈЕ СКУПШТИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

□□□□□□□□ **Резолуција Народне скупштине Републике Србије поводом Резолуције Европског парламента у вези са проглашењем 11. јула „Даном сећања на геноцид у Сребреници“**

Полазећи од чињенице да је 15. јануара 2009. Европски парламент у Страсбуру изгласао резолуцију на тему догађаја у и око Сребренице у јулу 1995. године;

Полазећи од чињенице да су питања које се третирају у тој Резолуцији, и начин како се она третирају, од изванредног значаја за Републику Србију и њене грађане свих опредељења и националности;

Полазећи од чињенице да Народна скупштина Републике Србије, као највише

Предлог резолуције поводом догађаја у Сребреници

Пише: Стефан Каргановић
субота, 11 јул 2009 19:01

заступничко тело грађана ове Републике, има посебну обавезу да штити суштинске интересе Републике и да са највећом пажњом прати и одражава расположење грађана;

Примећујући да је наведена Резолуција Европског парламента изазвала негодовање најширих слојева јавности у Републици Србији зато што се она перципира као једнострана и највећим делом чињенично неутемељена;

Примећујући декларативни став челника и установа Европске уније да је место српскога народа у Европи и позиве које му они упућују да пође „европским путем,“ али и да – уколико му га они тенденциозно поплочају незаслуженим увредама и понижењима – српски народ врло лако може да одлучи да тај пут потпуно заобиђе;

Имајући у виду своју обавезу, у оквирима који су примерени законодавном органу, да се огласи по свим питањима која се тичу интегритета, угледа и безбедности Републике Србије а поготову онда када се на тај начин одражавају плебисцитарна воља и расположење грађана Републике Србије;

Подсећајући да је српски народ на овим просторима сам био мета окрутних прогона и геноцидног сатирања, у Јасеновцу током Другог светског рата и у оквиру релативно недавне операције „Олуја“, коју су комбиноване хрватско-муслиманске снаге извеле на само пар седмица након догађаја у Сребреници, уз неупоредиво већи збир укупних жртава, а да то уопште није привукло пажњу Европског парламента, те да стога српски народ на основу властитог искуства има истанчану способност да препозна појаву геноцида, као и моралну компетентност да као жртва о тој појави расуђује;

Подсећајући да европски двадесети век обилује примерима масовног уништавања читавих народа, који по димензијама и стравичности на много премашују догађаје на које се усмерава Европски парламент, а то је масовно истребљење европских Јевреја оличено у Аушвицу, као и геноциди почињени над Ромима, Јерменима, Курдима и Пољацима, да поменемо само неколико најизразитијих;

Народна скупштина Републике Србије донела је следећу

Резолуцију:

Народна скупштина Републике Србије осуђује све ратне злочине, без обзира на починиоца, и све повреде међународног ратног и хуманитарног права, и залаже се безусловно за кажњавање свих извршиоца таквих злочина и преступа. Самим тим, Народна скупштина Републике Србије спремна је да поздрави и да подржи сваку објективну и политички неутралну иницијативу у том смислу, и она позива Владу Републике Србије да у свакој прилици учини то исто.

Међутим, у односу на наведену Резолуцију Европског парламента од 15. јануара 2009. године, Народна скупштина Републике Србије са жаљењем констатује следеће:

(1) Европски парламент без икакве основе и без очигледног повода донео је једну контрадикторну Резолуцију где, с једне стране, у параграфима 1 и 4, заговара „помирење“ и изражава солидарност са „свим жртвама злочина почињених током ратова у бившој Југославији.“ Међутим, с друге стране, у параграфима А, Б и Ц, он наметљиво привилегује само једну групу жртава а починиоце, у том издвојеном случају, уз коришћење звучног епитета „геноцид“, тенденциозно везује за припаднике једне од главних етничких заједница у Босни и Херцеговини. При том, Европски парламент неоправдано игнорише жртве српског народа у и око Сребренице у трогодишњем периоду рата пре јула 1995. и он упадљиво пропушта да идентификује починиоце тих окрутних злочина. Ова ноторна недоследност Резолуцију Европског парламента лишава сваког привида моралне озбиљности и самим тим Народној скупштини Републике Србије онемогућава да јој се придружи.

(2) Сврха и права позадина ове Резолуције Парламента Европске уније, као и њена унутрашња противуречност, огледају се још сликовитије у параграфу Е где стоји да „у пркос огромним напорима... досадашње истраге не дозвољавају потпуну реконструкцију догађаја у и око Сребренице.“ Оваква констатација, која је заправо тачна, апсолутно искључује самоуверено доношење коначних закључака о том сложенем догађају, а посебно чини проблематичним – и за Народну скупштину Републике Србије – неприхватљивим олако коришћење најтежих правних квалификација у односу на један народ који се борио за своју слободу и имплицитно бацање љаге на његове институције, као што је Република Српска, које су на темељу неприкосновених међународних уговора настале из те борбе.

(3) Народна скупштина Републике Србије енергично се супротставља свакој злоупотреби људске патње и трагедије у политичке сврхе. Такви поступци су посебно забрињавајући када потичу од стране оних који вербално заговарају највише људске и демократске вредности, али чија пракса најчешће није у складу са тим декларативним начелима. Тај раскорак се огледа и у начину како је ова Резолуција парламента ЕУ била импровизирана и изгласана, у ноторном нескладу са правилником тела које га је усвојило. У Правилнику Европског парламента [*Rules of procedure*, 16th edition, October 2008], правило 96 (1), стоји: „Парламент ће обезбедити највећи степен транспарентности у свом раду...“, а правило 114 (2) гласи: „Предлози (политичких група) доставиће се одбору који је задужен за њихово разматрање“ и (3) предвиђа да одбор затим, уз свој коментар, тај предлог шаље Парламенту. Народној скупштини Републике Србије није познато да је било који одбор Европског парламента по овом врло значајном питању одржао јавну расправу било какве врсте или да је упутио позив свим заинтересованим странама да у њој узму учешћа и да изложе своје аргументе и изнесу чињенице које сматрају битним за правилно и објективно сагледавање догађаја у и око Сребренице током ратног сукоба од 1992. до 1995. године. Уколико Европски парламент није испоштовао ни ставке сопственог Правилника, које му изричито налажу транспарентност у поступању, нити је пружио могућност да се огласе онима који по овом питању имају различито мишљење од подносиоца Резолуције о Сребреници, онда је на тај начин прогурана Резолуција лишена моралног ауторитета. Чињеница да је у пленарној „дискусији“, од неколико стотина чланова Европског парламента, учешће узело само десетак посланика, и то углавном из редова предлагача, додатно појачава утисак да се ради о симулакруму, а не о правом парламентарном поступку који би могао послужити за пример младим демократијама источне Европе.

(4) Из свих горе наведених разлога, Народна скупштина Републике Србије одлучује да напред наведена Резолуција Европског парламента од 15. јануара 2009. године ни суштински ни процесно не задовољава минималне услове за један озбиљан и морално одговоран парламентарни акт. Уколико тај докуменат садржи ставке које не одговарају историјским чињеницама и које наносе штету угледу Републике Србије и њених грађана, ова Народна скупштина га не може позитивно оценити нити усвојити. Једини став у тој Резолуцији који Народна скупштина Републике Србије безусловно прихвата садржан је у тачки 3, где стоји да „привођење правди оних који су одговорни за масакре у и око Сребренице представља важан корак у правцу мира и стабилности у региону.“ У том смислу, ова Народна скупштина захтева од међународних правосудних установа, које су основане у ту сврху, да прекину са политиком суштински једнонационалног кривичног гоњења за ратне злочине и апелује на Европски парламент да суспендује своју на брзину донету и импровизирану Резолуцију и да коришћењем сопствених институционалних механизма закаже исцрпну и транспарентну јавну расправу по овом значајном питању пре него што буде донео било какву резолуцију или закључак.

(5) Ову резолуцију објавити у „Службеном гласнику Републике Србије.“

Предлог резолуције поводом догађаја у Сребреници

Пише: Стефан Каргановић
субота, 11 јул 2009 19:01

Стефан Каргановић је председник холандске невладине организације Srebrenica Historical Project чија се Интернет презентација налази на www.srebrenica-project.com